OUERSEGGENSKAP IN DIE STELSEL VAN ONDERWYSVOORSIENING AAN BLANKES IN DIE PROVINSIE DIE KAAP DIE GOEIE HOOP

C.H. COETZEE

OUERSEGGENSKAP IN DIE STELSEL VAN ONDERWYSVOORSIENING AAN BLANKES IN DIE PROVINSIE DIE KAAP DIE GOEIE HOOP

deur

CASPER HENDRIK COETZEE B.Sc., B.Ed., U.O.D.

Verhandeling voorgelê ter vervulling van die vereistes vir die graad

MAGISTER EDUCATIONIS

in die

DEPARTEMENT VERGELYKENDE OPVOEDKUNDE EN ONDERWYSBESTUUR

aan die

POTCHEFSTROOMSE UNIVERSITEIT VIR CHRISTELIKE HOëR ONDERWYS

Studieleier : Prof. dr. S.S. Barnard

Hulpstudieleier: Mnr W. Postma

Potchefstroom

1986

DANKBETUIGING

Dank en waardering word langs hierdie weg betuig aan elkeen van die volgende persone wat bygedra het tot die samestelling van hierdie verhandeling:

* *Prof. dr S.S. Barnard, wat met sy besielende en geduldige leiding, opbouende kritiek en daadwerklike hulp van onskatbare waarde was, ook in my persoonlike vorming en slyping as Christelike wetenskaplike in die Opvoedkunde het hy die vernaamste aandeel gehad.*

* *Mnr W. Postma, vir sy weloorwoë raad en morele bystand.*

* *My suster, Heila, vir keurige tikwerk en ook vir al die tyd en opofferinge van haar kant om altyd die tikwerk netjies en betyds gereed te kry.*

* *Die personeel van die volgende biblioteke vir vriendelike hulp en ondersteuning:*
  Die Onderwysbiblioteek van Kaapland in Kaapstad, en
  Ferdinand Postma-biblioteek van die PU vir CHO.

* *Prof. dr M.C.A. Seyffert, Mnr T. Gouws en Mev C van der Walt vir die taalversorging.*

* *Die Departement van Onderwys van Kaapland vir die beskikbaarstelling van 'n beurs wat die navorsing moontlik gemaak het.*

* *My familie en vriende wie se deurlopende belangstelling en aanmoediging 'n voortdurende bron van inspirasie was.*

* *My vrou, Elsie, vir haar getroue bystand, daadwerklike hulp, aanmoediging en haar onwrikbare vertroue in my dat ek hierdie studie kon voltooi. Baie dankie.*

* *My drie kinders, Elmarie, André en Karén, vir hulle opofferinge, begrip en hulp op baie terreine.*

Aan God, die Almagtige Vader, my diepste erkentlikheid en dankbaarheid vir die besondere genade ontvang. Mag hierdie werk ook strek tot die uitbreiding van Sy koninkryk op aarde.

OPSOMMING

Een van die belangrikste aanbevelings in die Verslag van die Hoofkomitee van die RGN-ondersoek na onderwys (1981), is die drievlakpatroon van onderwysbeheer. Die drievlakpatroon van onderwysbeheer moet voorsiening maak vir sterk ingeboude strukture en prosedures vir deelname, konsultasie en onderhandeling op elkeen van die drie vlakke. Die strukture en prosedures verseker dat al die persone, ook die Blanke-ouer, en belangegroepe wat betrokke is by die onderwys in Suid-Afrika, seggenskap sal hê in sowel onderwysbeleid as -praktyk. Sodoende word devolusie van gesag in onderwysbeheer voorgestel waarin seggenskap en verantwoordelikheid in opvoedende onderwys sover moontlik afgewentel word na die derdevlak van onderwysbeheer. Die meeste van die onderwysbeginsels wat in die RGN-ondersoek na die onderwys vervat word, raak regstreeks of onregstreeks die kwessie van ouerbetrokkenheid in opvoedende onderwys.

Die volgende doelstellings is vir hierdie navorsing geformuleer:

Die primêre doelstelling van die navorsing sou aantoon dat die ouer, as eerste natuurlike en primêre opvoeder van sy kind, seggenskap en inspraak moet hê in 'n stelsel van onderwysvoorsiening aan Blankes in die Provinsie Kaap die Goeie Hoop.

Uit die primêre doelstelling is daar vier verwante doelstellings afgelei en geformuleer naamlik om aan te toon dat:

- *dit vir die Christengelowige ouer 'n roeping en verantwoordelikheid is om die gees en rigting van die opvoedende onderwys in die skool te bepaal;*
- *knoopstrukture nodig is om die skool en die ouerhuis aan mekaar te bind;*
- *die ouer in Kaapland reeds van die aankoms van Jan van Riebeeck aan die Kaap seggenskap gehad het oor die opvoedende onderwys van sy kind, en*
- *groter ouerbetrokkenheid ook ouerseggenskap in opvoedende onderwys vereis.*

Om die doel van die navorsing te bereik en die doelstellings te evalueer is die navorsing soos volg uitgevoer:

In hoofstuk 1 is benewens die formulering van die doelstellings ook aandag geskenk aan die volgende aspekte:

* *In die navorsing is gebruik gemaak van navorsingsmetodes soos literatuurstudie, die prinsipieel besinnende metode en histories-beskrywende metode;*
* *kernbegrippe soos Christelike lewens- en wêreldbeskouing en opvoedende onderwys, asook verwante begrippe soos religie, grondmotief, religieuse grondmotief, onderwys en opvoeding, wat die kernbegrippe beter omskryf, en*
* *die struktuur van die navorsing.*

Nadat 'n omvattende literatuurstudie onderneem is, is daar in hoofstuk 2 deur middel van die prinsipieel besinnende metode die ontstaan, struktuur, taak en terrein van die ouerhuis en skool, gesien vanuit 'n Christelike standpunt, bepaal. Daar is ook gepoog om 'n basis te vind vir die goeie samewerking tussen die ouerhuis en die skool. Vir die Christengelowige ouer, wat 'n Christelike lewens- en wêreldbeskouing huldig, is die volgende vrae baie belangrik:

* *Watter waardes en norme in die skool aan die kind voorgehou word?*
* *Wat is die gees en rigting, wat in die skool wat sy kind bywoon, heers?*
* *Of 'n onderwyser met dieselfde lewens- en wêreldbeskouing as die ouer by die skool aangestel is?*

In hoofstuk 3 is die ontwikkeling van die plaaslike beheer en ouerseggenskap in die stelsel van onderwysvoorsiening van Blankes in die provinsie die Kaap die Goeie Hoop gedurende die tydperk 1652 tot 1985 beskryf. Besondere aandag is gegee aan in hoe 'n mate die ouerhuis in die tydperk betrokke was by die bepaling van die gees en rigting in die skool.

Daar is aangetoon dat gedurende die tydperk 1652 tot 1985 ouerseggenskap in onderwysbeheer ontwikkel het van 'n stelsel waarin die ouer indirek betrokke was tot by 'n stelsel van skoolrade en skoolkomitees, waarin die ouer beperkte seggenskap gehad het in die opvoedende onderwys van sy kind. Die Skoolraadwet 5 van 1905, wat deur die instelling van skoolrade en skoolkomitees 'n bepaalde verhouding tussen die provinsiale onderwysowerhede en die ouers daargestel het, is onder die loep geneem.

Hoofstuk 4 is gewy aan die betekenis en implikasies van die Verslag van die Hoofkomitee van die RGN-ondersoek na die onderwys (1981), die regering se Witskrif oor Onderwysvoorsiening in die Republiek van Suid-Afrika (1983) met betrekking tot ouerseggenskap in 'n stelsel van onderwysvoorsiening aan Blankes, Die Wet op die Nasionale Beleid vir Algemene Onderwyssake (Wet 74 van 1984) en die Afrikaanse Ouervereniging vir Christelike opvoeding en onderwys. Daar is verder aangetoon dat die Afrikaanse Ouervereniging saam met bestaande instansies soos die ouer-onderwyservereniging, die skoolkomitee, beheerraad of skoolraad kan bestaan. In baie opsigte kan hulle saamwerk en mekaar aanvul om sodoende oorvleueling van werksaamhede uit te skakel. In hoofstuk 4 is ook aangetoon hoedat die Departement van Onderwys in Kaapland die inisiatief geneem het en streeksbesture vir skoolkomiteelede gekonstitueer het. Deur demokraties gekose skoolkomitees te betrek by die kies van die streeksbesture, is die hele ouerkorps in Kaapland betrek. Daar is aangetoon dat indien die Onderwysdepartement in Kaapland die streeksbesture die geleentheid sal gee om op hulle eie te funksioneer, hulle die voortbestaan van die Afrikaanse Ouerverenínging in Kaapland kan bedreig.

In hoofstuk 5 is enkele probleemvrae uitgelig, gevolgtrekkings en aanbevelings gemaak. Nadat die doelstellings deur beredenering in hoofstuk 5 geëvalueer is, is tot die gevolgtrekking gekom dat die ouer, as eerste, natuurlike en primêre opvoeder van sy kind, seggenskap moet hê in 'n stelsel van onderwysvoorsiening aan Blankes in die provinsie die Kaap die Goeie Hoop.

ABSTRACT

*One of the most important recommendations of the **Report of the Main Committee of the HSRC-Investigation into Education** (1981), comprises a three-level system of control in education. This system of control has to provide strong, built-in structures and procedures for participation, consultation and negotiation at each of these three levels. These structures and procedures ensure that all persons, including the White parent, and interested parties concerned with education in South Africa, will have a say in both educational policy and practice. In this way the devolution of authority in educational control is proposed, so that the responsibility and share in educational teaching will be transferred, as far as possible, to the third level of educational control. Most of the educational principles included in the HSRC-investigation of education are concerned with the matter of parental involvement in educational teaching.*

The following aims have been formulated for this research:

The first and fundamental aim is to indicate that the parent, as first, natural and primary educator of his child, should have a say in and insight into a system governing the provision of education for Whites in the Cape of Good Hope.

From this fundamental aim four related aims have been deduced and formulated to indicate that:

* *it is the Christian parent's calling and responsibility to determine the spirit and orientation of educational teaching at the school;*

* *structures through which school and home can be associated more closely, must be created;*

* *parents in the Cape have had a say in the educational teaching of their children since the arrival of Jan van Riebeeck; and*

* *greater parental involvement in educational teaching increases the parents' say in these matters.*

In addition to the formulation of aims, the following have also received consideration in chapter one:

* *research methodology: the methods that have been employed in the course of the research are a study of the relevant literature, the method of fundamental contemplation and the historically descriptive method;*

* *central concepts: such as Christian world and life view and educational teaching, as well as related ideas like religion, mainspring, religious mainspring, teaching and education, which define the central concepts more closely; and*

* *the structure of the research.*

Following the exhaustive study of the literature, chapter two determines the origin, structure, duty and domain of the parental home and the school, from a Christian point of view, by using the method of fundamental contemplation. There is also an attempt to find a basis for good cooperation between the home and school. For the Christian parent, who maintains a Christian world and life view, it is important to know:

* *which values and norms are taught at school;*

* *which spirit and orientation prevail at the school his child is attending and*

* *if a teacher with the same world and life view as the parent is appointed at the school.*

Chapter three contains a description of the development of the local government and of the share that parents have had in the provision of education for Whites in the Cape of Good Hope from 1652 to 1985. The degree of involvement of the parental home in determining the spirit and orientation of the school receives special consideration.

It has been indicated that in the period 1652 to 1985 the share of parents in the control of education has developed from a system of indirect involvement of the parent, to a system of school-boards and committees, in which the parent has a limited say in the educational teaching of his child. The School-Board Act 5 of 1905 which, by means of the institution of school-boards and committees, established a particular relationship between provincial educational authorities and parents, is also discussed.

Chapter four examines the meaning and implications of the Report of the Main Committee into the HSRC-Investigation of Education (1981), the government's White paper on the Provision of Education in the Republic of South Africa (1983), as regards the share of parents in a system of provision of education for Whites, the law on the National Policy for General Education Affairs (Act 76 of 1984) and the Afrikaanse Ouervereniging vir Christelike opvoeding en onderwys. It is indicated, furthermore, that it is possible for the Afrikaanse Ouervereniging to exist side-by-side with organizations such as the parent-teacher's association, the school committee, board of control or school board. In many instances they can cooperate and supplement each other to eliminate overlapping of activities. In chapter four it is also indicated how the Cape Education Department has taken the initiative to constitute regional boards for school committee members. By involving democratically chosen school committees in the selection of regional boards, all the parents in the Cape are drawn into this process. It is made clear that should the Cape Education Department allow the regional boards to function individually, the continued existence of the Afrikaanse Ouervereniging will be in jeopardy.

In chapter five a few problem areas are isolated, inferences are drawn and recommendations are made. After the aims have been argued and evaluated in chapter five, the conclusion is reached that the parent, as first, natural and primary educator of his child, should have a say in the provision of education in the Cape of Good Hope.

INHOUDSOPGAWE

		BLADSYNR
DANKBETUIGING		ii
OPSOMMING		iii
ABSTRACT		vi
1.	INLEIDING	1
1.1	ORIËNTERING	1
1.2	AKTUALITEIT VAN DIE NAVORSING	1
1.3	DIE PROBLEEMSTELLING EN MOTIVERING VAN DIE NAVORSING	2
1.4	NAVORSINGSDOELSTELLINGS	3
1.4.1	Primêre doelstellings	3
1.4.2	Verwante doelstellings	4
1.5	METODE VAN NAVORSING	4
1.5.1	Literatuurstudie	4
1.5.2	Die prinsipieel-besinnende metode	5
1.5.3	Die histories-beskrywende metode	5
1.6	BEGRIPSOMSKRYWINGS	5
1.6.1	Religie	5
1.6.2	Grondmotief	6
1.6.3	Religieuse grondmotief	6
1.6.4	Opvoeding	7
1.6.5	Onderwys	8
1.6.6	Christelike lewens- en wêreldbeskouing	9
1.6.7	Opvoedende onderwys	9

		BLADSYNR
1.7	DIE STRUKTUUR VAN DIE VERHANDELING EN NAVORSINGSTERREIN	11
1.8	SAMEVATTING EN VOORUITSKOUING	12
2.	DIE OUERHUIS, DIE SKOOL EN OPVOEDENDE ONDERWYS	14
2.1	INLEIDING	14
2.2	DIE OPVOEDENDE ONDERWYSTAAK VAN DIE OUER IN DIE GESINSITUASIE	14
2.2.1	Die ontstaan van die huisgesin	14
2.2.2	Die aard, wese en struktuur van die huisgesin	15
2.2.3	Die ouer en sy opvoedende onderwys taak	16
2.2.4	Die ouer se beperkte opvoedende onderwysmoontlikhede	21
2.3	DIE OPVOEDENDE ONDERWYSTAAK VAN DIE SKOOL	21
2.3.1	Ter inleiding	21
2.3.2	Die ontstaan van die skool	22
2.3.3	Die struktuur van die skool	23
2.3.4	Kenmerke van die skool	24
2.4	OUERSEGGENSKAP IN OPVOEDENDE SKOOLONDERWYS	28
2.4.1	Ter inleiding	28
2.4.2	Knoopstrukture tussen skool en huisgesin	28
2.4.3	Samewerking tussen ouerhuis en skool	30
2.5	SAMEVATTING	33

BLADSYNR

3.	PLAASLIKE BEHEER EN OUERSEGGENSKAP OOR BLANKE-ONDERWYS IN DIE PROVINSIE DIE KAAP DIE GOEIE HOOP 1652 TOT 1985	35
3.1	ORIëNTERING	35
3.2	DIE BETROKKENHEID VAN STAAT, KERK EN OUERHUIS BY DIE SKOOL IN NEDERLAND ONMIDDELLIK VOOR DIE KOMS VAN JAN VAN RIEBEECK NA DIE KAAP	36
3.2.1	Inleiding	36
3.2.2	'n Gereformeerde staatskool in Nederland	36
3.2.3	Die Gereformeerde kerk en die onderwys	37
3.2.4	Die ouer se taak met betrekking tot skoolonderwys	39
3.2.4.1	Die ouer as lid van die kerkraad	39
3.2.4.2	Die ouer as verbondsouer	39
3.2.5	Evaluering	40
3.3	DIE BETROKKENHEID VAN DIE STAAT, KERK EN OUERHUIS BY DIE SKOOL TYDENS DIE BEWIND VAN DIE NEDER-LANDSE OOS-INDIESE KOMPANJIE: 1652 TOT 1795	40
3.3.1	Inleiding	40
3.3.2	Die staat se aandeel in die ontwikkeling van plaaslike onderwysbeheer	41
3.3.2.1	Staatsbeheer oor die onderwys in die tydperk 1652 tot 1795	41
3.3.2.2	Evaluering	43
3.3.3	Die kerk se aandeel in plaaslike onderwysbeheer	44
3.3.3.1	Die kerk en plaaslike onderwysvoorsiening en -beheer: 1652 tot 1795	44
3.3.3.2	Samevatting	45
3.3.4	Die ouer se aandeel in onderwysvoorsiening en -beheer	46
3.3.4.1	Inleiding	46

BLADSYNR

3.3.4.2 Ouerseggenskap by onderwysbeheer: 1652 tot 1795 46

3.3.4.3 Evaluering 47

3.4 OUERSEGGENSKAP IN DIE ONDERWYS IN DIE PROVINSIE DIE KAAP DIE GOEIE HOOP VIR DIE TYDPERK 1795 TOT 1806 48

3.4.1 Oriëntering 48

3.4.2 Onderwysbeheer volgens die 'Skoolorder' van 1804 49

3.4.3 Ouerseggenskap in onderwysbeheer: 1795 tot 1806 50

3.4.4 Samevatting 51

3.5 OUERBETROKKENHEID BY ONDERWYSBEHEER AAN BLANKE SKOLE TYDENS DIE BRITSE BEWIND IN DIE KOLONIE DIE KAAP DIE GOEIE HOOP: 1806 TOT 1905 52

3.5.1 Inleiding 52

3.5.2 Ouerbetrokkenheid by onderwysbeheer aan Blanke skole in Kaapland in die tydperk 1806 tot 1836 52

3.5.2.1 Historiese oorsig 52

3.5.2.2 Verandering in Onderwysbeheer in die tydperk 1806 tot 1836 53

3.5.2.3 Ouerseggenskap by onderwysbeheer 1806 tot 1836 57

3.5.3 Ouerseggenskap in onderwysbeheer aan Blanke skole in Kaapland gedurende die tydperk 1836 tot 1865 59

3.5.3.1 Oriëntering 59

3.5.3.2 Sentrale beheer oor die onderwys 60

3.5.3.3 Ouerseggenskap in onderwysbeheer op plaaslike vlak 61

3.5.3.4 Evaluering 65

3.5.4 Ouerseggenskap in Blanke-onderwys in Kaapland in die tydperk 1865 tot 1905 65

3.5.4.1 Inleiding 65

3.5.4.2 Enkele aanbevelings van die Watermeyer-kommissie (1863) betreffende plaaslike onderwysbeheer 66

3.5.4.3 Plaaslike onderwysbeheer op grond van Onderwyswet 13 van 1865 67

BLADSYNR

3.5.4.4 Verdere ontwikkelinge van ouerseggenskap in plaaslike onderwysbeheer aan die Kaap die Goeie Hoop tydens die tydperk 1865 tot 1905 68
3.5.4.5 Evaluering 71

3.6 DIE ONTSTAAN EN ONTWIKKELING VAN 'N STELSEL VAN SKOOLRADE AS PLAASLIKE BEHEERLIGGAME 72
3.6.1 Inleiding 72
3.6.2 Die Skoolraadwet, 1905 (Wet 35 van 1905) 72
3.6.2.1 Inleiding 72
3.6.3 Skoolrade volgens Skoolraadwet 35 van 1905 73
3.6.3.1 Samestelling en ontbinding van skoolrade 73
3.6.3.2 Die pligte van die plaaslike skoolrade 74
3.6.3.3 Die betekenis van die Skoolraadwet van 1905 met betrekking tot ouerseggenskap in onderwysbeheer 75
3.6.4 Die ontwikkeling van skoolrade as plaaslike beheerliggame in Kaapland: 1906 tot 1920 76
3.6.4.1 Algemene onderwysbeheer 76
3.6.4.2 Onderwysbeheer deur skoolrade 1906 tot 1920 78
3.6.5 Onderwysbeheer deur skoolrade soos uiteengesit in Onderwysordonnansie 5 van 1921 79
3.6.5.1 Samestelling van skoolrade 79
3.6.5.2 Die pligte van skoolrade 79
3.6.5.3 Die betekenis van Ordonnansie 5 van 1921 vir die onderwysbeheer op plaaslike vlak 80
3.6.6 Die ontwikkeling van onderwysbeheer deur skoolrade in die tydperk 1921 tot 1955 80
3.6.7 Ordonnansie 20 van 1956 80
3.6.8 Die ontwikkeling van onderwysbeheer deur skoolrade in Kaapland in die tydperk 1956 tot 1985 81
3.6.8.1 Inleiding 81

BLADSYNR

3.6.8.2 Samestelling van skoolrade op grond van Ordonnansie 15 van 1979 82

3.6.8.3 Bevoegdhede en pligte van skoolrade 82

3.6.8.4 Evaluering 83

3.7 DIE INSTELLING VAN SKOOLKOMITEES AS PLAASLIKE BEHEERLIGGAME: 1905 tot 1985 84

3.7.1 Inleiding 84

3.7.2 Die instelling van skoolkomitees na aanleiding van Skoolraadwet 35 van 1905 84

3.7.2.1 Oriëntering 84

3.7.2.2 Samestelling van die skoolkomitee 84

3.7.2.3 Pligte van die skoolkomitee 85

3.7.2.4 Die praktiese betekenis van 'n skoolkomitee vir ouerseggenskap in 'n stelsel van onderwysbeheer op plaaslike vlak na aanleiding van die Skoolraadwet 35 van 1905 86

3.7.2.5 Opsomming 86

3.7.3 Die ontwikkeling van plaaslike onderwysbeheer deur skoolkomitees: 1905 tot 1920 87

3.7.4 Die samestelling en pligte van plaaslike skoolkomitees volgens Ordonnansie 5 van 1921 88

3.7.4.1 Samestelling van skoolkomitees 88

3.7.4.2 Pligte van die skoolkomitees 88

3.7.4.3 Die betekenis van Ordonnansie 5 van 1921 89

3.7.5 Die samestelling en pligte van skoolkomitees volgens Ordonnansie 20 van 1956 89

3.7.5.1 Inleiding 89

3.7.5.2 Samestelling van skoolkomitees 90

3.7.5.3 Pligte en bevoegdhede van skoolkomitees 90

3.7.5.4 Die betekenis van Ordonnansie 20 van 1956 91

3.7.6 Die samestelling en pligte van skoolkomitees in Kaapland volgens Wysigingsordonnansie 15 van 1979 91

3.7.6.1 Inleiding 91

BLADSYNR

3.7.6.2 Samestelling van skoolkomitees 92
3.7.6.3 Pligte van skoolkomitees 92
3.7.6.4 Evaluering 93

3.8 SLOTOORSIG 93

4. DIE BETEKENIS EN IMPLIKASIES VAN DIE VERSLAG VAN DIE HOOFKOMITEE VAN DIE RGN-ONDERSOEK NA DIE ONDERWYS, (1981), MET BETREKKING TOT OUERSEGGENSKAP IN DIE STELSEL VAN ONDERWYSVOORSIENING AAN BLANKES IN KAAPLAND 97

4.1 INLEIDING 97

4.2 DIE HOOFKOMITEE VAN DIE RGN SE ONDERSOEK NA DIE ONDERWYS IN 1981, VERAL MET BETREKKING TOT OUERSEGGENSKAP 97
4.2.1 Inleiding 97
4.2.2 Die beginsels vir onderwysvoorsiening in die Republiek van Suid-Afrika met betrekking tot ouerseggenskap in die onderwys 98
4.2.2.1 Inleiding 98
4.2.2.2 Beginsel 1: Gelyke onderwysgeleenthede 99
4.2.2.3 Beginsel 2: Erkenning aan gemeenskaplikheid en diversiteit 101
4.2.2.4 Beginsel 3: Keusevryhede 104
4.2.2.5 Beginsel 4: Onderwysvoorsiening, behoeftes, ekonomiese ontwikkeling en mannekrag 106
4.2.2.6 Beginsel 5: Skool, samelewing en huisgesin 106
4.2.2.7 Beginsel 6: Verantwoordelikheid vir onderwysvoorsiening 108
4.2.2.8 Beginsel 8: Private onderwys 109
4.2.2.9 Beginsel 9: Sentralisasie en desentralisasie 110
4.2.2.10 Evaluering 111

BLADSYNR

4.2.3 Die voorgestelde drievlakpatroon van onderwysbeheer soos voorgestel deur die hoofkomitee van die RGN-ondersoek na onderwys, 1981 112
4.2.3.1 Inleiding 112
4.2.3.2 Onderwysbeheer op eerstevlak 112
4.2.3.3 Onderwysbeheer op tweedevlak 113
4.2.3.4 Onderwysbeheer op derdevlak 114
4.2.3.5 Evaluering 115

4.3 DIE AFRIKANER-ONDERWYSKONGRES VAN 1982 116

4.4 DIE REGERING SE WITSKRIF OOR ONDERWYSVOORSIENING IN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA, 1983, EN OUERSEGGENSKAP IN DIE ONDERWYS 117

4.5 DIE WET OP DIE NASIONALE BELEID VIR ALGEMENE ONDERWYSSAKE, 1984 120

4.6 DIE AFRIKAANSE OUERVERENIGING VIR CHRISTELIKE OPVOEDING EN ONDERWYS 121
4.6.1 Oriëntering 121
4.6.2 Struktuurorganisasie en funksies van die Afrikaanse Ouervereniging 122
4.6.2.1 Die nasionale hoofbestuur 122
4.6.2.2 Die gebiedsbestuur 123
4.6.2.3 Die streeksbestuur 123
4.6.3 Takorganisasie en funksies van die Afrikaanse Ouervereniging in Kaapland 124
4.6.4 'n Aantal probleme wat die Afrikaanse Ouervereniging in Kaapland ondervind 126
4.6.5 Die regverdiging vir nog 'n ouervereniging 130

BLADSYNR

4.7	STREEKS- EN PROVINSIALE OUERVERTEENWOORDIGENDE LIGGAME IN KAAPLAND	132
4.7.1	Oriëntering	132
4.7.2	'n Struktuurorganisasie vir ouerverteenwoordiging op streeks- en provinsiale vlak in Kaapland	133
4.7.3	Streeksbesture	136
4.7.3.1	Doel van streeksbesture	136
4.7.3.2	Funksies van streeksbesture	137
4.7.4	Die Afrikaanse Ouervereniging en die ouerverteenwoordigende liggame in Kaapland	137
4.7.5	'n Prinsipiële beskouing	139
4.8	OPSOMMING	140
5.	SAMEVATTING, GEVOLGTREKKINGS EN AANBEVELINGS	144
5.1	SAMEVATTING	144
5.1.1	Inleiding	144
5.1.2	Opsomming en evaluering van die verwante doelstellings	144
5.1.3	Primêre doelstelling	149
5.2	ENKELE PROBLEEMVRAE EN GEVOLGTREKKINGS	150
5.3	ENKELE AANBEVELINGS	151
5.3.1	Aanbevelings met betrekking tot groter ouerbetrokkenheid by opvoedende onderwys	151
5.3.2	Aanbevelings vir verdere navorsing	153
5.4	SLOTOPMERKING	154
BIBLIOGRAFIE		155

BLADSYNR

LYS VAN FIGURE

Figuur 2.1: Knoopstrukture tussen huisgesien en die skool 29

LYS VAN ORGANIGRAMME

Organigram 3.1: Die Onderwysbeheerstruktuur in die Kolonie die Kaap die Goeie Hoop 1936 57

Organigram 3.2: Beheerstruktuur oor die onderwys in ooreenstemming met die Skoolraadwet van 1905 87

Organigram 4.1: Organisasiestruktuur vir ouer-verteenwoordiging in Kaapland 135

Organigram 5.1: Voorgestelde organisasiestruktuur vir die Afrikaanse Ouervereniging 152